

Til lovforslag nr. L 159. Betænkning afgivet af uddannelsesudvalget den 1. april 1987

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om statsstøtte til visse private skoler

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til undervisningsministeren, som denne har besvaret skriftligt. 2 af disse spørgsmål er optrykt som bilag til denne betænkning.

Udvalget har endvidere modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra:

Danmarks Lærerforening,
Frie Grundskolers Fællesråd,
Frie Kostskolers Fællesråd,
Madsen, Stig, skolebestyrer, Århus, og
Pensionisthøjskolen Marielyst.

Der er af undervisningsministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledende bemærkninger.

Ministeren har over for udvalget erklæret, at det under nr. 2 stillede ændringsforslag ikke medfører ændrede udgifter for kommunerne.

Herefter indstiller *udvalget* lovforslaget til *vedtagelse* med de af undervisningsministeren stillede ændringsforslag.

På foranledning af udvalget har undervisningsministeren erklæret, at den i bemærkningerne til § 3 e nævnte særrregel om, at det normerede løntimetal for pensionisthøjskolerne er 80 pct. af folkehøjskolens løntimetal, udgår.

Endvidere har undervisningsministeren erklæret, at han er indstillet på at ændre befordringsordningen, således at finansieringen overgår fra kommunerne til staten. Kommunernes Landsforening er hørt i forbindelse med et forslag herom fra Frie Grundskolers Fællesråd.

Ændringsforslag

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 1

1) I den under nr. 4 foreslåede nye § 3 a indsættes i *stk. 1* som nyt nr. 1:

»1) Skatter og afgifter vedrørende skolens bygninger.«

Nr. 1-4 bliver herefter nr. 2-5.

2) I den under nr. 4 foreslåede nye § 3 a indsættes efter *stk. 1* som nyt *stk. 2*:

»*Stk. 2*. Refusionstilskud ydes med 100 pct. af ekstraudgifter til lærertimer og hjælpemidler, der med virkning for tilskudsgrundlaget er godkendt af undervisningsministeren til undervisning af svært handicappede elever.«

Stk. 2 bliver herefter *stk. 3*.

Bemærkninger

Til nr. 1

Den enkelte skole har ikke selv indflydelse på udgifter vedrørende skatter og afgifter på skolens bygninger. Der er for skolerne en stor udgiftsvariation betinget af skolens beliggenhed og den kommunale myndighed. Efter lovforslaget overflyttes udgifterne til refusionsdelen.

Til nr. 2

Ændringen har til formål at gøre det lettere for forældre til svært handicappede børn at få børnene undervist i en privat skole, hvis de ønsker det.

Efter den gældende ordning bidrager samtlige forældre ved den pågældende skole til dækning af de betydelige merudgifter, der er forbundet med undervisningen. Dette kan modvirke det frie skolevalg for forældre til svært handicappede børn.

Efter ændringsforslaget overflyttes merudgifterne både til ekstra lærertimer og hjælpemidler til refusionsdelen, og således at skolerne modtager fuld refusion af merudgifterne. Disse kommer således ikke til at belaste skolepengene på de skoler, der optager børn med vidtgående behov for specialpædagogisk bistand. Efter ændringen vil der derfor ikke længere være nogen økonomisk hindring for forældre til svært handicappede børn for at vælge en privat skole frem for den offentlige skole, idet det offentlige kommer til at dække merudgifterne i samme omfang, som hvis undervisningen foregik i den offentlige skole.

Det er hensigten senere at søge tilvejebragt hjemmel til at godkende oprettelse af private specialskoler for svært handicappede elever, således at der også på dette område bliver

ligestilling mellem den offentlige og den private skole. Dette kræver ændring af friskoleloven. Endvidere vil der blive foreslået en ændring af lov om kommuners og amtskommuners bidrag til statslige og private skoler og kurser, således at også amtskommunerne kommer til at bidrage til staten for elever med svære handicaps.

Der er i dag ca. 150 svært handicappede elever i private skoler ud af de i alt ca. 66.000 elever, der undervises i disse skoler. Merudgiften til undervisning af en svært handicappet elev kan anslås til ca. 84.200 kr. årligt.

Ordningen tænkes administreret således, at Undervisningsministeriet på grundlag af en erklæring fra den pågældende skolepsykologiske rådgivning tager stilling til, om en elev opfylder kriterierne for at kunne betragtes som svært handicappet i henseende til undervisningsbehov. På samme måde som i den offentlige skole vil der blive lagt vægt på, om udgiften for den pågældende elev væsentligt overstiger udgiften til almindelig specialundervisning, om elevens handicap må betragtes som vidtgående, og om undervisningen har en sådan kompleksitet, at den ikke kan indgå i den almindelige undervisning.

Eva Møller (KF) fmd. Kirkegaard (KF) Karen Højte Jensen (KF)

Connie Hedegaard (KF) Povl Brøndsted (V) Helge Sander (V)

Bente Juncker (CD) nfmd. Steffensen (KrF) Jytte Andersen (S) J. K. Hansen (S)

Søgaard (S) Lykketoft (S) Nørgaard-Sørensen (S) Erling Olsen (S)

Hanne Thanning Jacobsen (SF) Stillinger (SF) Ole Vig Jensen (RV)

Partierne FP og VS havde ikke medlemmer i udvalget.

Bilag 1

Udvalgets spørgsmål 3 og 7 tillige med undervisningsministerens svar herpå

Spørgsmål 3:

»Vil ministeren være indstillet på, at de befodringsudgifter, der pålægges kommunerne, overføres til staten, således at de frie grundskoler selv kan fordele tilskuddet mellem sig?«

Svar:

Som anført i svaret på spørgsmål 2 påvirkes befodringsreglerne ikke af lovforslaget. Ifølge § 29 i friskoleloven er kommunerne forpligtet til i en vis udstrækning at yde befodringsgodtgørelse til friskoleelever.

Jeg vil meget gerne medvirke til en omlægning af befodringsordningen, således at den ikke længere er en kommunal opgave.

Ministeriet behandler for tiden et forslag fra Frie Grundskolers Fællesråd om at overføre administrationen af ordningen til et af foreningen nedsat udvalg svarende til fripladsudvalget. Forslaget indebærer, at finan-

sieringen overgår til staten.

*Spørgsmål 7:**»Ad svaret på spørgsmål 3:*

Agter ministeren at fremsætte et ændringsforslag, der indebærer en sådan omlægning af befodringsordningen?«

Svar:

Reglerne om befodrning findes, som anført i svaret, i loven om friskoler og private grundskoler m.v. En omlægning af befodringsordningen skal følgelig ske ved en ændring af denne lov.

Det i svaret på spørgsmål 3 omtalte forslag fra Frie Grundskolers Fællesråd er for tiden til høring i de kommunale organisationer. Jeg håber, at det vil være muligt at fremsætte ændringsforslag i næste folketingssamling.